

EFICIENȚA ECONOMICĂ A CHELTUIELILOR PERIOADEI

V. Ignat

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

INTRODUCERE

Dacă până în anul 1998 noțiunile de cheltuieli și consumuri se utilizau în contabilitatea întreprinderilor din Republica Moldova cu sens identic, atunci din momentul intrării în vigoare a SNC 3 „Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderii” aceste noțiuni se diferențiază prin conținut. Standardul național de contabilitate 3 „Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderii” este elaborat pentru facilitarea asimilării noului sistem de contabilizare a consumurilor și cheltuielilor la etapele inițiale ale reformei contabilității.

Cheltuielile se efectuează la întreprinderile care desfășoară toate tipurile de activități. În funcție de direcțiile efectuării, acestea se subdivizează în cheltuieli ale activității operaționale, cheltuieli ale activității neoperaționale, cheltuieli privind impozitul pe venit.

Cheltuielile activității operaționale cuprind cheltuielile ocazionate de desfășurarea activității de bază a întreprinderii. Acestea cuprind: costul vânzărilor, cheltuielile comerciale, cheltuielile generale și administrative, alte cheltuieli operaționale.

Cheltuielile activității neoperaționale cuprind cheltuielile suportate de întreprindere la desfășurarea altor activități, către care se atribuie cheltuielile activității de investiții, cheltuielile activității financiare și pierderi excepționale.

1. STRUCTURA CHELTUIELILOR PERIOADEI ÎN S.R.L. ”REGIS AGRO”

Conform standardului Național de Contabilitate 3 „Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderii” în componența cheltuielilor perioadei se includ: cheltuieli comerciale, cheltuieli care apar în procesul de vânzare a produselor, mărfurilor și de prestare a serviciilor, cheltuieli generale și administrative, cheltuieli aferente deservirii și gestiunii întreprinderii în ansamblu, alte cheltuieli operaționale, cheltuieli aferente activității de bază a entității care nu se referă la cheltuielile comerciale, generale și administrative.

Calea principală de sporire a eficienței activității economice este raționalizarea cheltuielilor efectuate de agenții economici. Deci, pentru a reduce cheltuielile aferente produselor, mărfurilor vândute, serviciilor prestate și alte cheltuieli ale perioadei, pentru a fi mai competitivă, întreprinderea trebuie să depună eforturi în optimizarea acelor elemente de cheltuieli, care influențează în cea mai mare măsură rezultatul final. De aceea, o importanță deosebită o are cunoașterea structurii cheltuielilor perioadei. Cercetarea structurii cheltuielilor oferă posibilitatea individualizării acelor categorii de cheltuieli la care se înregistrează modificări în dinamică, atât în expresie absolută cât și relativă. Pot fi precizate categoriile de cheltuieli la care se constată creșteri, precum și categoriile de cheltuieli la care se atestă diminuări. Intervenția prin măsuri operative și strategice menite să favorizeze reducerea nivelului relativ al cheltuielilor va fi orientată cu prioritate asupra categoriilor de cheltuieli care dețin ponderile cele mai mari în totalul cheltuielilor aferente activității economice. Analiza se efectuează după tabelul analitic 1.

Analizând datele tabelului 1 se menționează că cheltuielile perioadei s-au majorat în anul 2010 față de anul 2009 cu 36758 lei. Tabelul dat structurează informația pe tipuri de cheltuieli, ceea ce oglindește clar care din ele au dus la majorarea cheltuielilor perioadei.

Deci în cazul nostru acestea sunt: cheltuielile generale și administrative care s-au majorat cu 49073 lei în anul 2010 față de anul 2009 sau cu 12,44 puncte procentuale. Analizând structura cheltuielilor generale și administrative atestăm că această majorare se datorează în deosebi: uzurii mijloacelor fixe, cheltuielilor care s-au majorat în anul 2010 față de anul 2009 cu 621 lei sau cu 0,05 puncte procentuale, întreținerii personalului administrativ și de conducere, care s-au majorat respectiv cu 63223 lei sau cu 31,89 puncte procentuale, la fel a amenzilor care s-au majorat cu 3085 lei. În ce privește cheltuielile comerciale și alte cheltuieli operaționale s-au diminuat în anul 2010 față de anul 2009 corespunzător cu 7247 și 5068 lei sau în expresie relativă cu 6,01 și 6,42 puncte procentuale.

În general majorarea cheltuielilor perioadei în

Tabelul 1. Componența și structura cheltuielilor perioadei în dinamică.

Indicatorul	Anul				Abaterea (+, -)	
	2009		2010		lei	p. p.
	suma, lei	ponderea %	suma, lei	ponderea %		
A	1	2	3	4	5	6
1. Cheltuieli comerciale	8804	6,97	1557	0,96	-7247	-6,01
1.1 de transport privind desfacerea	3464	2,74	1331	0,82	-2133	-1,92
1.2 alte cheltuieli comerciale	5340	4,23	226	0,14	-5114	-4,06
2. Cheltuieli generale și administrative	98905	78,35	147978	90,79	+49073	+12,44
2.1. uzura mijloacelor fixe	1865	1,48	2486	1,53	+621	+0,05
2.2. întreținerea personalului administrativ și de conducere	38591	30,57	101814	62,46	+63223	+31,89
2.3. impozite, taxe și plăți cu excepția impozitului pe venit	28958	22,94	32043	19,66	+3085	-3,28
2.4. privind protecția muncii	137	0,11	-	-	-137	-0,11
2.5. alte cheltuieli generale și administrative	29354	23,25	11635	7,14	-17719	-16,11
3. Alte cheltuieli operaționale inclusiv:	18528	14,68	13460	8,26	-5068	-6,42
3.1. privind amenzile, penalitățile, despăgubirile	6288	4,98	161	0,1	-6127	-4,88
3.2. privind dobânzile pentru credite și împrumuturi	8632	6,84	13299	8,16	+4667	+1,32
3.3. lipsuri și pierderi din deteriorarea valorilor	1902	1,51	-	-	-1902	-1,51
3.4. alte cheltuieli operaționale	1706	1,35	-	-	-1706	-1,35
Total cheltuielile perioadei	126237	100	162995	100	+36758	x

anul 2010 față de anul 2009 se apreciază negativ. La a doua etapă de analiză se apreciază mărimea cheltuielilor perioadei la 1 lei de venituri din vânzări. Analiza cheltuielilor perioadei aferente vânzărilor nete are rolul de a evidenția evoluția acestora, factorii care influențează nivelul lor, precum și identificarea rezervelor interne, care pot fi puse în valorificare la reducerea lor sau la menținerea în limitele de eficiență, care concurează la performanță economico-financiară a întreprinderii. Pentru urmărirea dinamicii cheltuielilor aferente vânzărilor putem utiliza indicatorul – rata cheltuielilor perioadei la 1 leu de venituri din vânzări (tabelul 2).

Analizând datele din tabelul 2 putem observa că în comparație cu anul 2009, în anul 2010 s-au majorat cheltuielile generale și administrative cu 49073 lei în mărime absolută sau cu 49,62 % în mărime relativă, iar cheltuielile comerciale și alte cheltuieli operaționale s-au diminuat corespunzător cu 7247 și 5068 lei sau în mărime relativă cu 17,69 și 72,65 %. Imagine similară se observă și în cazul calculării acestor cheltuieli la 1 leu a veniturilor din vânzări. Astfel suma cheltuielilor generale și

administrative ce se conțin într-un leu al veniturilor din vânzări în anul 2010 față de anul 2009 s-a diminuat cu 11,1 % și constituie 8 bani în 2010. Indicatorii cheltuielilor comerciale la 1 leu a veniturilor din vânzări și alte cheltuieli operaționale la 1 leu a veniturilor din vânzări s-au micșorat în anul 2010 față de anul 2009 cu 0,72 bani sau 90 % și respectiv cu 1,3 bani sau 65 %.

2. EFICIENȚA CHELTUIELILOR COMERCIALE

Cheltuielile comerciale sunt cheltuielile aferente desfacerii produselor, mărfurilor și prestărilor de servicii și anume cheltuieli privind operațiunile de marketing, cheltuielile privind ambalajele și ambalarea produselor și mărfurilor, cheltuielile de reclamă; cheltuielile privind reparațiile și deservirea cu termen de garanție a produselor și mărfurilor vândute; cheltuielile aferente creării rezervelor pentru datorii dubioase; cheltuielile privind returnarea și reducerea prețurilor la mărfurile vândute; cheltuielile privind retribuirea

muncii salariaților de la întreprinderile de comerț care cuprind salariile de bază și suplimentare, diverse adaosuri, sporuri, prime plătite vânzătorilor, casierilor, hamalilor, precum și bucătarilor, ospătăriilor la întreprinderile de alimentație publică și altui personal care participă nemijlocit la vânzarea mărfurilor, comisioanelor plătite

organizațiilor de desfacere, de intermediere, de comerț exterior, cheltuielile privind procurarea licențelor pentru exportul produselor și mărfurilor; cheltuielile privind întocmirea declarațiilor vamale pentru vânzarea produselor peste hotarele Republicii etc.

Analiza cheltuielilor comerciale se începe cu

Tabelul 2. Dinamica cheltuielilor perioadei la 1 leu a veniturilor din vânzări în S.R.L. „Regis Agro”.

Indicatorul	Anul		Abaterea (+, -)	Ritmul de creștere, %
	2009	2010		
A	1	2	3	4
1. Venituri din vânzări, lei	1120000	1968000	848000	175,7
2. Cheltuieli comerciale, lei	8804	1557	-7247	17,69
3. Cheltuieli generale și administrative, lei	98905	147978	+49073	149,62
4. Alte cheltuieli operaționale, lei	18528	13460	-5068	72,65
5. Revine în calcul la 1 leu a veniturilor din vânzări, bani				
5.1 cheltuieli comerciale	0,8	0,08	0,72	10
5.2 cheltuieli generale și administrative	9	8	-1	88,9
5.3 alte cheltuieli operaționale	2	0,7	1,3	35

studierea structurii lor pe elemente economice. Studiarea structurii, precum și a ponderii diferitor elemente, în suma totală a cheltuielilor comerciale, dă posibilitate de a face concluzie, dacă procesul de vânzare a mărfurilor, produselor finite, de prestare a

serviciilor, necesită un volum mai mare de astfel de cheltuieli. În continuare se analizează structura în dinamică a cheltuielilor comerciale la S.R.L. „Regis Agro”.

Analizând datele tabelului 3 se constată că

Tabelul 3. Componenta și structura cheltuielilor comerciale

Indicatorul	Anul				Abaterea (+, -)	
	2009		2010		lei	p. p.
	suma, lei	ponderea, %	suma, lei	ponderea, %		
A	1	2	3	4	5	6
1. Cheltuieli de transport privind desfacerea	3464	39,34	1331	85,48	-2133	+46,14
2. Alte cheltuieli comerciale	5340	60,66	226	14,52	-5114	-46,14
Total cheltuieli comerciale	8804	100	1557	100	-7247	x

cheltuielile comerciale în anul 2010 față de anul 2009 s-au diminuat cu 7247 lei. Cercetând structura acestora atestăm următoarele: S.R.L. „Regis Agro” nu mai ambalează produsele și mărfurile, ceea ce nu este bine, căci producția ambalată merită un preț mai bun și o cerere mai sporită, în anul 2009 majoritatea cheltuielilor comerciale s-au axat pe alte cheltuieli comerciale, iar în anul 2010 au fost atribuite cheltuielilor de transport privind desfacerea cu o pondere de 85,48 %. S-au redus totalmente cheltuielile privind retribuirea muncii. În totalul cheltuielilor comerciale, datorită faptului că producția nu se mai ambalează, iar livrarea la piață încetinează, se practică cel mai des livrarea directă clienților. Din același motiv s-au micșorat și

cheltuielile de transport privind desfacerea în anul 2010 față de anul 2009 cu 2133 lei, fapt ce a contribuit și la reducerea ponderii acestora. Aceasta înseamnă că S.R.L. „Regis Agro” trebuie să selecteze clienții și anume să livreze producția cu prioritate clienților fideli, care se achită în termenii stabiliți din contract. Mărimea cheltuielilor comerciale nu permite să se concluzioneze că entitatea S.R.L. „Regis Agro” a cheltuit prea mult sau puțin.

De aceea pentru a ajunge la o concluzie întemeiată e necesar să le raportăm la veniturile din vânzări, căci mărimea cheltuielilor comerciale depinde de volumul vânzărilor. Astfel e necesară analiza acestora în calcul la 1 leu de venituri din

Tabelul 4. Dinamica cheltuielilor comerciale în calcul la 1 leu de venituri din vânzări în S.R.L. „Regis Agro”

Indicatorul	Anul				Abaterea (+, -)	
	2009		2010		suma, lei	la 1 leu de venituri din vânzări, lei
	suma, lei	la 1 leu de venituri din vânzări, bani	suma, lei	la 1 leu de venituri din vânzări, bani		
A	1	2	3	4	5	6
1. Venituri din vânzări	112000	x	1968000	x	848000	x
2. Revine în calcul la 1 leu a veniturilor din vânzări						
2.1 cheltuieli de transport privind desfacerea	3464	0,3	1331	0,07	-2133	-0,23
2.2 alte cheltuieli comerciale	5340	0,5	226	0,01	-5114	-0,49
Total cheltuieli comerciale	8804	0,8	1557	0,08	-7647	-0,72

vânzări (tabelul 4).

Analiza datelor din acest tabel ne permite să concluzionăm că cheltuielile comerciale la 1 leu a veniturilor din vânzări în anul 2010 au constituit 0,08 bani, sau cu 0,72 bani mai puțin ca în anul 2009. Esențial s-au diminuat alte cheltuieli comerciale la 1 leu a veniturilor din vânzări cu 0,49 bani, în anul 2010 față de anul 2009, ceea ce se apreciază pozitiv. Datorită motivelor menționate în concluzia tabelului s-au micșorat cheltuielile de transport privind desfacerea la 1 leu a veniturilor din vânzări respectiv cu 0,23 bani. Activitatea întreprinderii e imposibilă fără existența cheltuielilor. Însă pentru asigurarea unei eficiențe economice a activității întreprinderii e necesar ca aceste cheltuieli să fie într-o mărime acceptabilă. În general cheltuielile comerciale înregistrate la S.R.L. „Regis Agro” nu sunt ridicate, aceasta este dovedită de indicatorul cheltuieli comerciale la 1 leu a veniturilor din vânzări, care atinge nivelul acceptabil.

3. EFICIENȚA CHELTUIELILOR GENERALE ȘI ADMINISTRATIVE

Cheltuielile generale și administrative cuprind cheltuielile privind deservirea și gestiunea întreprinderii în ansamblu. Cheltuielile privind uzura, reparația și întreținerea mijloacelor fixe, cheltuielile privind amortizarea activelor nemateriale cu destinație generală, gospodărească; cheltuielile de întreținere a personalului

administrativ și de conducere; impozitele, taxele și plățile virate în buget potrivit legislației în vigoare (cu excepția impozitului pe venit), precum și taxa pe valoarea adăugată nerecuperată, accizele; cheltuielile de reprezentare, cheltuielile pentru deplasările de serviciu ale personalului de conducere; cheltuielile pentru acțiunile de ocrotire a sănătății, de organizare a timpului liber și odihnei salariaților întreprinderii; cheltuielilor de organizare aferente desfășurării adunării acționarilor, întocmirii actelor; cheltuielile pentru lucrările de cercetări științifice, inovații și raționalizări cu caracter de producție; cheltuielile pentru pregătirea și reciclarea cadrelor, achitarea diverselor servicii prestate întreprinderii, în conformitate cu contractele încheiate; cheltuieli aferente angajării forței de muncă; cheltuieli pentru întreținerea unităților de producție și economice de deservire etc.

La prima etapă de analiză se efectuează analiza componenței și structurii acestor cheltuieli în dinamică.

Analizând datele tabelului 5 se observă că cheltuielile generale și administrative în anul 2010 față de anul 2009 s-au majorat cu 49073 lei. Studiind structura cheltuielilor generale și administrative se atestă că cele mai mari ponderi în totalul cheltuielilor generale și administrative le dețin:

- cheltuielile generale și administrative;
  - cheltuielile de întreținere a personalului administrativ;
  - impozite, taxe și plăți.
- În componența altor cheltuieli generale și

Tabelul 5. Componenta și structura cheltuielilor generale și administrative în dinamică

Indicatorul	Anul				Abateră (+, -)	
	2009		2010		lei	p. p.
	suma, lei	ponderea, %	suma, lei	ponderea, %		
1. Uzura și reparația mijloacelor fixe	1865	1,89	2486	1,68	+621	-0,21
2. Retribuirea personalului administrativ și de conducere	38591	39,02	101814	68,8	+63223	+29,78
3. Impozite, taxe și plăți cu excepția impozitului pe venit	28958	29,28	32043	21,65	+3085	-7,63
4. Cheltuieli privind protecția muncii	137	0,14	-	-	-137	-0,14
5. Alte cheltuieli generale și administrative	29354	29,67	11635	7,87	-17719	-21,8
Total cheltuieli generale și administrative	98905	100	147978	100	+49073	x

administrative în ambii ani s-au inclus doar cheltuielile privind asigurarea salariaților. În dinamică aceste cheltuieli s-au diminuat cu 17719 lei, însă ponderea lor în totalul cheltuielilor generale și administrative s-a micșorat de la 29,67 % până la 7,87 %, adică cu 21,8 puncte procentuale. Cheltuielile de întreținere a personalului administrativ și de conducere în anul 2010 față de 2009 s-au majorat cu 63223 lei, ponderea acestora în totalul cheltuielilor generale și administrative majorându-se esențial de la 39,02 % până la 68,8 %. Aceasta se datorează mărimii sumei salariului, premiilor, înfăptuite pentru stimularea personalului administrativ și de conducere. Iar cele mai mici ponderi în totalul cheltuielilor generale și administrative le dețin cheltuielile privind uzura și reparația mijloacelor fixe, care în anii 2009 și 2010 corespunzător 1,89 și 1,68 %. Este laudabil faptul că S.R.L. „Regis Agro” susține măsurile culturale; construcția, reconstrucția bisericilor, monumentelor religioase ș.a. Ponderea cheltuielilor pentru donații și în scopuri de binefacere și sponsorizare în totalul cheltuielilor generale și administrative în anul 2009 și 2010 au lipsit. Pentru a determina dacă aceste cheltuieli sunt optimale pentru activitatea gospodăriei, este necesar să le raportăm la valoarea producției fabricate.

Deci la a doua etapă de analiză se apreciază modificarea cheltuielilor generale și administrative în calcul la 1 leu producție globală. Analizând datele tabelului 6 se constată că cheltuielile generale și administrative la 1 leu producție globală în anul 2009 au constituit 12,71 bani, iar în anul 2010 – 12,63 bani, adică cu 2,51 bani mai puțin în mărime absolută sau în mărime relativă cu 19,75 % mai puțin decât în 2009. Comparând acest indicator cu

indicatori similari (adică, alte cheltuieli operaționale la 1 leu de producție globală) se atestă că acest indicator are valoarea cea mai redusă, aceasta se datorează faptului că cheltuielile generale și administrative cuprind o gamă diversă de cheltuieli inevitabile și necesare întreprinderii. Cheltuielile de întreținere a personalului administrativ și de conducere la 1 leu de producție fabricată în anul 2010 a constituit 7,02 bani sau cu 2,06 bani mai mult decât în 2009 (în mărime relativă cu 41,53 %). Cheltuielile privind uzura și reparația mijloacelor fixe la 1 leu producție globală s-au diminuat în anul 2010 față de 2009 cu 0,03 bani în mărime absolută. Aceasta se datorează majorării cheltuielilor privind reparația mijloacelor fixe, datorită derulării procesului de înnoire în S.R.L. „Regis Agro”. Celelalte articole de cheltuieli administrative în S.R.L. „Regis Agro” lipsesc.

4. EFICIENȚA ALTOR CHELTUIELI OPERAȚIONALE

Conform standardului Național de Contabilitate 3 „Componenta consumurilor și cheltuielilor întreprinderii” cheltuielile care nu pot fi raportate nici la cheltuielile comerciale, nici la cele generale și administrative sunt incluse în alte cheltuieli operaționale și anume cheltuielile privind: dobânzile filialelor, întreprinderilor filiere și asociate, aferente creditelor bancare și împrumuturilor primite pe termen scurt și pe termen lung, cu excepția cauzelor de capitalizare a acestora, privind alte operațiuni, privind împrumuturile expirate și sancțiunile creditare, vânzarea activelor

curente, cu excepția produselor finite, mărfurilor și serviciilor prestate, amenzile, penalitățile, despăgubirile, emisiunea și difuzarea titlurilor de valoare pe termen scurt – obligațiuni, cambii și alte titluri de valoare, plata comisioanelor pentru difuzarea acestora etc., consumurile indirecte de

producție constante nerepartizabile, sumele diferențelor dintre costul stocurilor de mărfuri și materiale și valoarea realizabilă netă, lipsuri și pierderi de la deteriorarea valorilor, producția rebutată, alte cheltuieli operaționale.

Tabelul 6. Valoarea cheltuielilor generale și administrative în calcul la 1 leu producție globală în S.R.L. „Regis Agro”.

Indicatorul	2009	2010	Abaterea (+, -)	Ritmul de creștere, %
1. Valoarea producției agricole (în prețuri comparabile ale anului 2005), mii lei	778	1451	+673	186,5
2. Revine la 1 leu de producție globală, bani				
2.1 uzura și reparația mijloacelor fixe	0,2	0,17	-0,03	85
2.2 cheltuieli de întreținere a personalului administrativ și de conducere	4,96	7,02	+2,06	141,53
2.3 impozite, taxe și plăți cu excepția impozitului pe venit	3,72	2,21	-1,51	59,41
2.4 cheltuieli privind protecția muncii	0,02	-	-0,02	-
2.5 alte cheltuieli generale și administrative	3,77	0,8	-2,97	21,22
2.6 total cheltuieli generale și administrativ	12,71	10,2	-2,51	80,25

Componența și structura în dinamică a altor cheltuieli operaționale în S.R.L. „Regis Agro” se efectuează în următorul tabel analitic.

Analizând datele tabelului 7 se atestă că alte cheltuieli operaționale în anul 2010 în entitate lipsesc. Micșorarea respectivă a altor cheltuieli

operaționale se datorează, în deosebi, micșorării esențiale a cheltuielilor sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri precum și a lipsurilor și pierderilor din deteriorarea valorilor în anul 2010 față de anul 2009 corespunzător cu 6127 și 1902 lei.

Tabelul 7. Componența și structura în dinamică a altor cheltuieli operaționale în S.R.L. „Regis Agro”.

Indicatorul	Anul				Abaterea (+, -)	
	2009		2010		lei	p. p.
	suma, lei	pondere a, %	suma, lei	pondere a, %		
1. Cheltuieli sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri	6288	33,94	161	1,2	-6127	-32,74
2. Cheltuieli aferente plății dobânzilor pentru credite și împrumuturi	8632	46,59	13299	98,8	+4667	+52,21
3. Lipsuri și pierderi din deteriorarea valorilor	1902	10,26	-	-	-1902	-10,26
4. Alte cheltuieli operaționale	1706	9,21	-	-	-1706	-9,21
Total cheltuieli operaționale	185228	100	13460	100	-5068	x

De aici putem conchide că în anul 2010 față de anul 2009 procesul de producție a fost mai calitativ, iar ținerea evidenței contabile a fost înfăptuită mai corect, mai aproape de legea contabilității, de actele normative. Se știe că activitatea întreprinderilor agricole din Republica Moldova este indispensabilă de contractarea

împrumuturilor, creditelor. Astfel la S.R.L. „Regis Agro” cheltuielile aferente plății dobânzilor pentru credite și împrumuturi în anul 2010 s-au majorat cu 4667 lei sau cu 52,21 puncte procentuale față de anul 2009.

La următoarea etapă de analiză se apreciază modificările altor cheltuieli operaționale la 1 leu de

Tabelul 8. Valoarea cheltuielilor operaționale în calcul la 1 leu producție globală în S.R.L. „Regis Agro”.

Indicatorul	2009	2010	Abaterrea (+, -)	Ritmul de creștere, %
1. Valoarea producției agricole globale (în prețuri comparabile ale anului 2005), mii lei	778	1451	+673	186,5
2. Revine la 1 leu de producție globală, bani:				
2.1. cheltuieli din vânzarea altor active curente	0,81	0,01	-0,8	1,23
2.2. cheltuieli aferente plății dobânzilor pentru credite și împrumuturi	1,11	0,92	-0,19	82,9
2.3. lipsuri și pierderi din deteriorarea valorilor	0,24	-	-0,24	-
2.4. Alte cheltuieli operaționale	0,22	-	-0,22	-
2.5. Total cheltuieli operaționale	2,38	0,93	-1,45	39,1

producție globală. În urma analizei datelor tabelului 8 se constată, că alte cheltuieli operaționale la 1 leu de producție globală s-au micșorat în anul 2010 față de anul 2009 cu 0,22 bani în mărime absolută. Esențial s-au micșorat cheltuielile sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri, lipsuri și pierderi din deteriorarea valorilor la 1 leu de producție globală în anul 2010 față de anul 2009 cu 98,77 %. Majorarea se înregistrează doar la indicatorul valoarea producției globale în anul 2010 față de anul 2009 cu 86,5%. Micșorarea cheltuielilor la 1 leu producție globală se apreciază pozitiv, ceea ce va asigura o rentabilitate mai înaltă în S.R.L. „Regis Agro”.

CONCLUZII

1. Cercetările efectuate arată că cheltuielile perioadei în anul 2010 au constituit 162995 lei, sau cu 36758 lei mai mult decât în anul 2009. Cheltuielile generale și administrative ocupă ponderea cea mai înaltă în totalul cheltuielilor perioadei (de exemplu în anul 2010 – 90,79 %).

2. Din analiza efectuată reiese că cheltuielile comerciale s-au diminuat cu 7247 lei în anul 2010 față de 2009. Cheltuielile de transport privind desfacerea ocupă ponderea cea mai înaltă în totalul cheltuielilor comerciale (85,5 % - în 2010).

3. Conform cercetărilor obținute cheltuielile generale și administrative s-au majorat cu 49073 lei în 2010 față de 2009. Ponderile cele mai înalte în totalul cheltuielilor generale și administrative le dețin: impozitele, taxele cu excepția impozitului pe venit 32043 lei în anul 2010, sau în mărime relativă ≈ 20 %, cheltuieli de întreținere a aparatului administrativ – 101814 lei

sau 62,46 % în 2010, alte cheltuieli generale și administrative în anul 2010 – 11635 lei sau 7,14 %.

4. Alte cheltuieli operaționale s-au redus cu 5068 lei în 2010 față de 2009. Ponderile cele mai înalte în totalul acestor cheltuieli le dețin: cheltuielile aferente plății dobânzilor pentru credite și împrumuturi 13299 lei în 2010 sau 98,8 %, cheltuielile privind amenzile, penalitățile și despăgubirile 161 lei sau 1,2 % în anul 2010.

5. Vânzarea produselor mărfurilor, serviciilor prestate și lucrărilor executate cu respectarea criteriului eficienței economice, respectiv prețurile de vânzare și tarifele practicate să acopere costurile și să permită obținerea unui profit care să fie stimulat pentru fondatori, adoptarea acelei structuri de finanțare a mijloacelor economice, care să permită obținerea realizărilor obiectivelor pe termen lung și scurt cu cheltuieli financiare mai scăzute, valorificarea activelor la valori cât mai mari, prin organizarea corespunzătoare a onorării obligațiilor la timp față de clienți și buget.

Bibliografie

1. **Cojocaru C.** *Analiza economico-financiară a exploatațiilor agricole și silvice.* București, Editura economică; Ed. II-a, 2000. – 560 p.;
2. **Ghergiu A.** *Analiza economico – financiară la nivel microeconomic -* București, 2004 – 321 p.;
3. **Gavrilescu D.** *Economia agroalimentară –* București, 2000 – 326 p.;
4. **Mihăilescu N.** *Analiza economico-financiară.* – Editura Victor, București, 2001. – 216 p.;
5. **Vălceanu Gh.** ș.a. *Analiza economico – financiară –* București, 2004 – 434 p.

Recomandat spre publicare: 25.01.2012.